

Četrtek, 29. marec 2012

Razmere v Belorusiji

P7_TA(2012)0112

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. marca 2012 o razmerah v Belorusiji (2012/2581(RSP))

(2013/C 257 E/02)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Belorusiji, zlasti tistih z dne 16. februarja 2012 ⁽¹⁾, 15. septembra 2011 ⁽²⁾, 12. maja 2011 ⁽³⁾, 10. marca 2011 ⁽⁴⁾, 20. januarja 2011 ⁽⁵⁾, 10. marca 2010 ⁽⁶⁾ in 17. decembra 2009 ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju odločitve Sveta z dne 23. marca 2012 o okrejitvi omejevalnih ukrepov proti beloruskemu režimu;
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 1. in 2. marca 2012 o globoki zaskrbljenosti glede nadaljnega poslabšanja razmer v Belorusiji,
- ob upoštevanju Izvedbenega sklepa Sveta 2012/126/SZVP z dne 28. februarja 2012 o spremembi Sklepa Sveta 2010/639/SZVP o omejevalnih ukrepih proti Belorusiji ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju izjave visoke predstavnice Catherine Ashton z dne 28. februarja 2012 o njenem odločitvi ter odločitvi poljske vlade o odpoklicu vodje delegacije EU v Minsku ter poljskega veleposlanika v Belorusiji,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta 2012/36/SZVP z dne 23. januarja 2012 o spremembi Sklepa Sveta 2010/639/SZVP o omejevalnih ukrepih proti Belorusiji ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju resolucije 1857(2012) parlamentarne skupščine Sveta Evrope z dne 25. januarja 2012 o razmerah v Belorusiji, v kateri je obsodil nenehno preganjanje pripadnikov opozicije in nadlegovanje aktivistov civilne družbe, neodvisnih medijev in zagovornikov človekovih pravic v Belorusiji,
- ob upoštevanju resolucije sveta Združenih narodov za človekove pravice 17/24 z dne 17. junija 2011 o razmerah v Belorusiji, ki obsoja kršitve človekovih pravic v času pred predsedniškimi volitvami v Belorusiji, med njimi in po koncu volitev ter poziva belorusko vlado, naj preneha preganjati opozicijske voditelje,
- ob upoštevanju izjave vrha vzhodnega partnerstva, sprejete na srečanju v Pragi od 7. do 9. maja 2009, in izjave o razmerah v Belorusiji, sprejete 30. septembra 2011 na vrhu vzhodnega partnerstva v Varšavi,
- ob upoštevanju skupne izjave zunanjih ministrov višegradske skupine, Estonije, Latvije in Litve, sprejete 5. marca 2012 v Pragi,
- ob upoštevanju izjave beloruske nacionalne platforme pri forumu za civilno družbo v okviru vzhodnega partnerstva, sprejete 2. marca 2012 v Minsku,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0063.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0392.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0244.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0099.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0022.

⁽⁶⁾ UL C 349 E, 22.12.2010, str. 37.

⁽⁷⁾ UL C 286 E, 22.10.2010, str. 16.

⁽⁸⁾ UL L 55, 29.2.2012, str. 19.

⁽⁹⁾ UL L 19, 24.1.2012, str. 31.

Četrtek, 29. marec 2012

- ob upoštevanju sklepa, sprejetega na letnem kongresu Mednarodne hokejske zveze v Bernu maja 2009, da bo svetovno prvenstvo v hokeju na ledu leta 2014 potekalo v Belorusiji, sprejetega kljub preganjanju političnih nasprotnikov Aleksandra Lukašenka in številnih kršitev človekovih pravic v Belorusiji,
- ob upoštevanju člena 110(4) Poslovnika,
- A. ker praška deklaracija, sprejeta na vrhu vzhodnega partnerstva, potrjuje zaveze načelom mednarodnega prava in temeljnim pravicam, ki jih je sprejela tudi Belorusija, vključno z demokracijo, pravno državo ter spoštovanjem človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- B. ker so se politične razmere od predsedniških volitev 19. decembra 2010 resno poslabšale zaradi represivnih ukrepov proti pripadnikom demokratične opozicije, svobodnim medijem, aktivistom civilne družbe in zagovornikom človekovih pravic, čeprav je mednarodna skupnost oblasti večkrat pozvala, naj se ti ukrepi nemudoma končajo;
- C. ker sta bila Vladislav Kavaljev in Dimitrij Kanavalav, ki ju je vrhovno sodišče Republike Belorusije novembra 2011 obsodilo na smrt, marca 2012 usmrčena; ker v Belorusiji pod Lukašenkovim režimom ni dovolj zaupanja v pravno državo in neodvisnost sodstva, sodni procesi pa očitno ne ustrezajo mednarodno priznanim standardom; ker je smrtna kazen nečloveška, neučinkovita in nespremenljiva kazen;
- D. ker so zunanji ministri Evropske unije dne 28. februarja 2012 poudarili, da so se razmere v Belorusiji dodatno poslabšale, in so se odločili, da na seznam oseb, za katere velja zamrznitev premoženja in prepoved izdaje vizuma, dodajo 21 beloruskih uradnikov, ki so odgovorni za zatiranje civilne družbe in demokratične opozicije;
- E. ker se je diplomatski spor med EU in Belorusijo razsežnosti brez primere zaostril po tem, ko so beloruske oblasti v odgovor na odločitev Sveta z dne 28. februarja 2012 zahtevale, da veleposlanik EU in poljski veleposlanik zapustita državo, ter odpoklicale svoja veleposlanika iz Bruslja in Varšave;
- F. ker je Aleksander Lukašenko v zvezi s tem žaljivo osebno napadel nemškega zunanjega ministra, ne oziraje se na diplomatski bonton;
- G. ker so države članice EU svoje veleposlanike v Minsku poklicale domov na posvetovanje in so vse države članice EU beloruske veleposlanike povabile na svoja zunanja ministrstva;
- H. ker bi lahko odločna zavezanost vseh držav članic EU ter drugih demokratičnih držav k skupnemu delovanju v času stiske pripomogla k uspešnemu spodbujanju splošnih vrednot v državah, kot je Belorusija, in te države približala prehodu v demokracijo;
- I. ker je morebitno izboljšanje dvostranskih odnosov z Evropsko unijo odvisno tudi od izpustitve vseh političnih zapornikov ter napredka vlade Belorusije pri izpolnjevanju obveznosti v okviru Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi ter spoštovanju temeljnih človekovih pravic, pravne države in demokratičnih načel;
- J. ker so številni predstavniki beloruske demokratične opozicije in aktivisti civilne družbe, vključno z nekdanjimi predsedniškimi kandidati ter uglednimi zagovorniki človekovih pravic, še vedno v zaporu iz političnih razlogov;
- K. ker se na mlade aktiviste in člane mladinskih organizacij nenehno izvaja pritisk ali se jih na različne načine nadleguje, na primer Ivana Šilo, člana Mlade fronte, ki je zaradi lanskoletne solidarnostne kampanje za Dimitrija Daškeviča preživel 22 dni zaporu;

Četrtek, 29. marec 2012

- L. ker je okrožni sodnik v Vicjebsku 24. februarja 2012 obsodil opozicijskega aktivista Sergeja Kavalenko na dve leti in mesec dni manj varovanega zapora zaradi kršitve pravil o pogojnem izpustu; ker so Kavalenko aretirali 19. decembra 2011, tj. na obletnico pomanjkljivih predsedniških volitev; ker Sergej Kavalenka že 86 dni gladovno stavka proti nepravilni kazni, njegovo zdravstveno stanje pa je kritično;
- M. ker beloruske oblasti kršijo 30. člen beloruske ustave in omejujejo pravico svojih državljanov do prostega gibanja; ker je urad generalnega tožilca dne 1. marca 2012 objavil, da bodo Belorusom, ki so podprli nove tuje sankcije proti Belorusiji, lahko prepovedali potovati v tujino; ker trije opozicijski vodje in aktivisti – Anatol Ljabecka, Aleksander Dabravolski in Viktor Karnjajenka – ter zagovornik človekovih pravic Valentin Stefanovič od 7. do 11. marca 2012 niso smeli prečkati belorusko-litovske meje;
- N. ker je belorusko ministrstvo za pravosodje 14. februarja 2012 že četrto brez pravne podlage sprejelo sklep o zavrnitvi registracije beloruske krščanskodemokratske stranke; ker so člani te stranke po poročanju prvič prejeli grožnje o fizičnem napadu, če ne bodo umaknili svojih podpisov kot ustanovitelji stranke;
- O. ker se je na tisoče ljudi 25. marca 2012 v Minsku udeležilo miroljubnih demonstracij na dan svobode, da bi obeležili 94 let od razglasitve beloruske nacionalne republike v letu 1918, in ker se je tam pokazala pripravljenost ljudi, da pogumno branijo svoje pravice kot beloruski državljani in da izrazijo svoje evropske težnje;
- P. ker so v zakonu iz leta 2011 o demokraciji in človekovih pravicah v Belorusiji, ki je bil v ameriškem senatu soglasno sprejet in ki ga je dne 3. januarja 2012 podpisal Barack Obama, Združene države pozvale Mednarodno hokejsko zvezo, naj odloži načrt za izvedbo prvenstva leta 2014 v Belorusiji, dokler vlada Belorusije ne izpusti vseh političnih zapornikov;
1. še naprej odločno obsoja nadaljnje slabšanje razmer na področju človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ki ga spremlja pomanjkanje korenitih demokratičnih in gospodarskih reform, in bo še naprej nasprotoval zatiranju nasprotnikov režima v Minsku;
 2. močno obžaluje usmrnitev Vladislava Kavaljeva in Dimitrija Kanavalava kljub stalnim domačim in mednarodnim protestom ter beloruske oblasti poziva, naj njunima družinama dovolijo prevzem trupel obeh mož za pokop; poziva beloruske oblasti, naj nemudoma uvedejo moratorij na smrtno kazen;
 3. obsoja nenehno preganjanje zagovornikov človekovih pravic in pripadnikov demokratične opozicije ter nadlegovanje aktivistov civilne družbe in neodvisnih medijev v Belorusiji iz političnih razlogov;
 4. zahteva takojšnjo brezpogojno izpustitev vseh političnih zapornikov; ponavlja, da pri dialogu med EU in Belorusijo ne more priti do napredka brez napredka Belorusije, kar zadeva demokracijo, človekove pravice in pravno državo, ter dokler ne bodo brezpogojno izpuščeni vsi politični zaporniki, tudi Ales Bjaljatski, predsednik centra za človekove pravice Vjasna in podpredsednik Mednarodne federacije za človekove pravice, dva nekdanja predsedniška kandidata Mikolaj Statkevič in Andrej Sanjikav, vodji predsedniških kampanj kandidatov demokratične opozicije Pavel Sevjarinec in Dimitrij Bandarenka ter Sergej Kavalenka, politični zapornik, pridržan zaradi domnevnega kršenja hišnega pripora, ki je dalj časa gladovno stavkal, kar je povzročilo kritično poslabšanje njegovega zdravja in neposredno ogroža njegovo življenje, in jim ne bodo v celoti povrnjene državljanske pravice;
 5. poudarja, da sklep o umiku vseh veleposlanikov držav članic EU iz Belorusije dokazuje, da beloruskim oblastem ni uspelo razdeliti Evropske unije pri sklepih o sankcijah;

Četrtek, 29. marec 2012

6. poudarja, da bi lahko odločna zavezanost vseh držav članic EU ter drugih demokratičnih držav k skupnemu delovanju v času stiske pripomogla k spodbujanju splošnih vrednot v državah, kot je Belorusija, in te države približala prehodu v demokracijo;
7. obsoja žaljive besede, ki jih je Aleksander Lukašenko izrekel nemškemu zunanjemu ministru;
8. obžaluje seznam prepovedi potovanja, ki ga je pripravila beloruska vlada in ki nekaterim nasprotnikom režima in zagovornikom človekovih pravic prepoveduje izstop iz države; izraža sočutje vsem ljudem na tem seznamu in poziva oblasti v Minsku, naj ukinejo takšno prakso, s katero kratijo temeljne svoboščine beloruskih državljanov;
9. poudarja, da bi se moral Minsk namesto vedno večje samoosamitve odločiti v prid svojih državljanov in se odpreti demokraciji;
10. poziva nacionalne hokejske zveze držav članic EU in vseh drugih demokratičnih držav, naj tudi na srečanju na naslednjem kongresu maja v Helsinkih na Finskem pozovejo Mednarodno hokejsko zvezo, da ponovno preuči svoj sklep in gostovanje svetovnega prvenstva v hokeju 2014 v Belorusiji dodeli drugi državi, dokler ne bodo izpuščeni vsi politični zaporniki, ki jih mednarodne organizacije za človekove pravice priznavajo za zapornike vesti, in dokler režim ne bo jasno pokazal svoje zavezanosti spoštovanju človekovih pravic in pravne države;
11. pozdravlja odločitev Sveta z dne 28. februarja 2012 o okrepitvi omejevalnih ukrepov in uvrstitvi 21 oseb, odgovornih za zatiranje civilne družbe in demokratične opozicije v Belorusiji, na seznam tistih, za katere velja prepoved potovanja in zamrznitev premoženja;
12. pozdravlja odločitev Sveta z dne 23. marca 2012 o okrepitvi omejevalnih ukrepov proti beloruskemu režimu z uvrstitvijo 12 novih oseb, ki imajo korist od beloruskega režima ali ga podpirajo, in oseb, odgovornih za zatiranje civilne družbe in demokratične opozicije v Belorusiji, na seznam tistih, za katere velja prepoved potovanja in zamrznitev premoženja, ter z zamrznitvijo premoženja 29 subjektom, ki podpirajo režim;
13. poziva Svet, naj preuči najnovejši razvoj v diplomatskih odnosih med EU in Belorusijo ter nadaljnje slabšanje stanja na področju človekovih pravic in temeljnih svoboščin v Belorusiji, ter naj sprejme sklep o nadaljnjih omejevalnih ukrepih, vključno s ciljno usmerjenimi gospodarskimi sankcijami;
14. poudarja, da bi morali imeti Evropska unija in Belorusija dobre sosedske odnose, ki bi jih moralo močno krepiti tesno sodelovanje EU z belorusko civilno družbo in demokratično opozicijo ter podpora EU demokratičnim prizadevanjem beloruskega ljudstva;
15. ponovno poziva Komisijo, naj s finančnimi in političnimi sredstvi podpre prizadevanja beloruske civilne družbe, neodvisnih medijev (vključno s TV Belsat, Evropskim radiom za Belorusijo, radiom Racija in drugimi) in nevladnih organizacij v Belorusiji za spodbujanje demokracije;
16. poudarja, da je treba povečati sodelovanje med EU in vzhodnimi sosedami v okviru vzhodnega partnerstva, vključno s parlamentarno razsežnostjo – parlamentarno skupščino Euronest – s skupnim ciljem začeti dejanski proces demokratizacije Belorusije;
17. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, parlamentom in vladam držav članic, generalnemu sekretarju Združenih narodov, parlamentarnim skupščinam Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi in Sveta Evrope, sekretariatu Skupnosti neodvisnih držav ter parlamentu in vladi Belorusije.